

**ACORD 89/2024, de 23 d'octubre, del Ple del
Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

Sobre el tractament informatiu de la Copa Amèrica a TV3, entre l'1 de juliol i 6 d'octubre de 2024

Fets

1r. Amb data 31 d'agost de 2024 va tenir entrada al CAC, a través del correu electrònic, una queixa (Q50_2024) referida al tractament de la Copa Amèrica per part de TV3.

La persona que presenta la queixa manifesta que "[...] la TV pública catalana està sotmetent la seva audiència a una allau de publireportatges sobre la Copa Amèrica a Barcelona [...]". En concret, l'escrit de queixa exposa que això es realitza "[...]":

- "sense contrastar afirmacions sobre suposats beneficis econòmics per a la ciutat",
- "sense donar pràcticament veu a la multitud de veus disconformes amb la celebració d'aquest macroesdeveniment", i
- "sense esmentar els aspectes negatius d'anteriors edicions [...] ni els increïbles avantatges [...] de què gaudeixen els organitzadors d'aquest esdeveniment privat [...]".

Posteriorment, en dies successius, van tenir entrada al CAC, també mitjançant correu electrònic, altres tres queixes (Q53_2024 el 14 de setembre, Q54_2024 el dia 16 i Q55_2024 el dia 17) en relació amb aspectes similars del tractament informatiu de la Copa Amèrica per part de TV3.

2n. L'11 d'octubre de 2024, l'Àrea de Continguts del Consell de l'Audiovisual de Catalunya va elaborar l'Informe 29/2024, *Tractament informatiu de la Copa Amèrica a TV3*, per tal de determinar quin és l'enfocament predominant en la informació que s'ofereix per part dels mitjans de la CCMA.

L'informe estableix com a univers d'anàlisi les peces informatives sobre la Copa Amèrica de Vela 2024 que: "[...]":

- han fet referència explícita a l'esdeveniment o a projectes que hi guarden relació. No s'analitzen les notícies que se circumscriuen a la crònica merament esportiva.
- s'han emès en els telenotícies de TV3 o s'han publicat com a contingut textual, sense cap vídeo d'acompanyament, al portal 3cat (www.3cat.cat/324), entre l'1 de juliol i el 6 d'octubre.

En total s'han analitzat 38 peces informatives, 26 emeses en els telenotícies i 12 articles sense vídeo, altres que les peces anteriors, publicats al portal 3cat. [...]".

Des de la perspectiva de les variables d'anàlisi: "[...]"

L'anàlisi de cada peça es fixa en els aspectes següents:

- **Llenguatge del mitjà**
Es duu a terme una anàlisi del llenguatge emprat pel mitjà en la descripció de l'esdeveniment o d'algun dels aspectes que l'envolten a través dels qualificatius amb càrrega valorativa, positiva o negativa.
- **Veus externes**
S'analitzen les veus de tercers que el mitjà aporta al relat informatiu sobre la Copa Amèrica, és a dir els inserts en el cas del telenotícies i les declaracions recollides en el contingut textual dels articles publicats, sense vídeo, al portal 3cat.
En concret, cada un dels pronunciaments externs recollits es classifica segons si el seu posicionament es favorable o contrari a la Copa Amèrica o alguna de les seves derivades.
- **Dades i fonts de la informació explicitades**
Es recopilen les diferents dades difoses en relació amb la Copa Amèrica i s'agrupen entorn de grans eixos temàtics, d'acord amb la vessant de l'esdeveniment a què fan referència. Igualment, es detallen les fonts d'informació mencionades.
- **Enfocament o *frame* d'aproximació**
Es fa una lectura conjunta de les variables d'anàlisi anteriors per tal d'establir el punt de vista dominant emprat pel mitjà a l'hora d'organitzar el relat informatiu."

Consideracions jurídiques

Primera. Sobre el principi de veracitat de la informació divulgada

La lletra *d* de l'apartat 1 de l'article 20 de la Constitució espanyola (CE) reconeix com a dret fonamental el dret a comunicar i rebre lliurement informació veraç per qualsevol mitjà de difusió (llibertat d'informació). En l'àmbit de la comunicació audiovisual, l'apartat 1 de l'article 9 de la Llei 13/2022, de 7 de juliol, general de comunicació audiovisual (LGCA) estableix que "[...] Los noticiarios y los programas de contenido informativo de actualidad se elaboraran de acuerdo con el derecho de los ciudadanos a recibir información veraz y el deber de diligencia profesional en la comprobación de los hechos [...] respetando el pluralismo político, social y cultural y fomentando la libre formación de opinión del público. [...]".

En un sentit similar, la Llei 22/2005, de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCA), assenyala que tots els ciutadans tenen dret a rebre informació veraç (apartat 1 de l'article 4); que el pluralisme és una condició essencial per al compliment de la llibertat d'informació (article 5); que s'entén per *informació veraç* la que es fonamenta en fets que es poden sotmetre a una comprovació diligent, professional i fidedigna (article 7); que és una *missió específica del servei públic de comunicació audiovisual de competència de la Generalitat* la transmissió d'una informació veraç, objectiva i equilibrada (lletra *b* de l'apartat 3 de l'article 26), i que un dels límits a la realització

d'activitats de comunicació audiovisual és respectar el principi de veracitat en la difusió de la informació, tot entenent per *informació veraç* la que és resultat d'una comprovació diligent dels fets (lletra f de l'article 80.).

Respecte de l'anàlisi de la veracitat, és rellevant el que estableix la Sentència del Tribunal Suprem de 25 de gener de 2024, quan afirma que «[...] El art. 20.1.d de la Constitución reconoce y protege el derecho “[a] comunicar o recibir libremente información veraz por cualquier medio de difusión”. La jurisprudencia, tanto del Tribunal Constitucional como de esta sala, ha declarado que la exigencia de veracidad de la información no priva de protección constitucional a las informaciones que no se correspondan totalmente con la realidad de los hechos si el informador ha observado la diligencia adecuada en su obtención y difusión y que, por tanto, el hecho de que la información resulte desmentida por una sentencia posterior no supone que la información no fue veraz si el informante actuó con diligencia en el momento de obtenerla y difundirla [...]».

En conseqüència, podem establir que l'adjectiu *veraç* no comporta que la informació sigui veritable, sinó que és suficient que sigui el resultat d'una comprovació diligent, professional i fidedigna dels fets en els quals es fonamenta. Dit en altres paraules, s'entén per *informació veraç* aquella que s'ha comprovat des del punt de vista de la professionalitat informativa. Per contra, la informació no serà *veraç* si la persona informadora, actuant de manera negligent i irresponsable, transmet, com a fets veritables, rumors no contrastats o simples invencions o insinuacions (per totes, SSTC 139/2007, de 4 de juny, i 52/2002, de 25 de febrer, entre d'altres).

Segona. Anàlisi relativa al tractament informatiu de la Copa Amèrica a TV3, entre l'1 de juliol i 6 d'octubre de 2024

En relació amb l'anàlisi de les 38 peces informatives, 26 en els telenotícies i 12 articles al portal 3cat, de l'informe de referència en destaquem el següent:

1. Equilibri i diversitat en l'enfocament: S'observa una alternança de peces amb enfocaments positius, negatius i neutres al llarg dels mesos analitzats. Concretament, el 62,5% de les peces emeses als telenotícies ofereixen una perspectiva positiva de l'esdeveniment, mentre que el 20,8% s'hi aproximen des d'un enfocament negatiu i el 16,7%, des d'un enfocament neutre.

La distribució esmentada demostra un esforç per oferir una visió equilibrada de l'esdeveniment i evitar una presentació unilateral o esbiaixada de la informació.

2. Pluralitat de veus: S'han inclòs veus externes amb opinions diverses, tant favorables com contràries a la Copa Amèrica, tot reflectint la pluralitat d'opinions existents. L'informe indica que el 64,5% dels pronunciaments expressen opinions favorables a la Copa Amèrica (com ara representants d'administracions públiques, d'organitzacions empresarials i de l'organització de la Copa Amèrica), mentre que el 35,5% hi són contraris (com ara representats de la Plataforma No a la Copa Amèrica, manifestants contraris al “turisme massiu”, de l'AV Barceloneta i de BCN en Comú) .

La inclusió de perspectives diverses contribueix a una presentació més completa i veraç de la realitat i permet als espectadors formar-se una opinió pròpia basada en diferents punts de vista.

3. Diversitat temàtica: S'han aportat dades sobre diferents aspectes de l'esdeveniment, incloent-hi tant els possibles beneficis com els possibles inconvenients. L'informe detalla que s'han tractat temes com l'impacte econòmic, les infraestructures, la despesa pública i les mobilitzacions de protesta, entre d'altres.

L'aproximació multidimensional a l'esdeveniment indica un intent de proporcionar una informació completa i contrastada que abordi tant els aspectes positius com els negatius.

4. Transparència en les fonts: La majoria de les dades aportades (el 60,3%) han anat acompanyades de la menció explícita a la font d'informació.

Aquest fet demostra una voluntat de transparència i permet als espectadors valorar la fiabilitat de la informació presentada. A més, s'han utilitzat fonts diverses, incloent-hi l'organització de la Copa Amèrica, el sector turístic, les administracions públiques i plataformes ciutadanes, entre d'altres.

5. Cobertura continuada: Les peces informatives s'han distribuït al llarg de tot el període analitzat i han ofert una cobertura continuada de l'esdeveniment.

Això permet als espectadors seguir l'evolució de la situació i obtenir una visió més completa i actualitzada.

6. Llenguatge equilibrat: En la majoria de les peces (38,5% als telenotícies) no s'hi ha detectat llenguatge amb càrrega valorativa destacada, la qual cosa indica un esforç per mantenir la neutralitat en la presentació de la informació. Mentre que el llenguatge amb connotacions negatives suposa el 34,6% i positives, el 26,9%. Quant als articles del portal 3cat, l'absència de llenguatge valoratiu és la tònica que predomina (75%) i la proporció de qualificatius en negatiu (16,7%) dobla la dels positius (8,3%).

A la vista de l'anàlisi anterior, l'informe conclou que "[...] L'alternança de peces positives i negatives és una característica que es constata al llarg dels més de tres mesos analitzats. [...]".

La diversitat d'enfocaments, la inclusió de veus contrastades, la varietat temàtica i la transparència en les fonts constaten que la CCMA ha proporcionat una informació veraç i equilibrada. Això permet als espectadors formar-se una opinió informada sobre l'esdeveniment, complint així amb el dret dels ciutadans a rebre informació veraç i fomentant la lliure formació d'opinió del públic, tal com estableix la legislació audiovisual vigent.

Per tant, es pot concloure que la CCMA ha actuat amb la diligència requerida en la comprovació dels fets i en la presentació de la informació, i ha ofert una cobertura que, en el seu conjunt, reflecteix la complexitat i les diferents perspectives sobre la Copa Amèrica. Aquesta actuació s'ajusta al principi de veracitat que estableix la normativa audiovisual i la jurisprudència mateixa, que no exigeix una veritat absoluta, sinó una

comprovació diligent i professional dels fets presentats, aspecte que es veu reflectit en l'anàlisi realitzada.

Per tot el que s'ha exposat, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta, per unanimitat, el següent

ACORD

1. Constatar que el tractament informatiu de la Copa Amèrica per part del prestador de serveis de comunicació audiovisual Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuels, SA, s'ha ajustat al principi de veracitat que estableix la normativa audiovisual.
2. Comunicar aquest acord a les persones que presenten la queixa i a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuels, SA.

Barcelona, 23 d'octubre de 2024

Xevi Xirgo i Teixidor
President

Enric Casas i Gironella
Conseller secretari